

РЕШЕНИЕ

№ 924

гр. София, 13.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, X КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 19.01.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Весела Цанкова

ЧЛЕНОВЕ: Калинка Илиева

Мирослава Йорданова-Великова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **11536** по описа за **2023** година докладвано от съдия Калинка Илиева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 - 228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл.63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на Ръководителя на Главния инспекторат на Министерския съвет срещу решение № 4746 от 23.10.2023г. по НАХД № 8154/2023г. на Софийски районен съд, НО, 99-ти състав, с което е отменено наказателно постановление /НП/ № 1/05.06.2023г., издадено от ръководителя на Главния инспекторат, с което на М. М. М. – областен управител на област С., на основание чл. 302, ал.1 във връзка с чл.57, ал.2, чл.21, ал.3 и § 8 от Преходните и заключителни разпоредби от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл.2, т.2 от Тарифа за таксите, които се събират по Закона за държавната собственост, е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 50 лева.

Жалбоподателят счита, че оспорваното съдебно решение противоречи на закона, както и на основните принципи на административния процес. Излага, че съдът не е приложил правилно чл.302, ал.1 от АПК във връзка с чл.307, ал.3 от АПК, доколкото с решението се засягат и отричат основни права на гражданите и юридическите лица да търсят защита по реда на административния контрол, а именно чрез подаване на сигнали до инспекторатите по чл.119 и сл. от АПК във връзка с чл.46 от Закона за администрацията и чл. 62, ал.2, т.3 от Устройственият правилник на Министерския

съвет и на неговата администрация (УПМСНА). Сочи, че първоинстанционният съд неправилно е стигнал до извода, че след като липсва възможност за оспорване по административен ред на мълчалив отказ на областния управител да извърши определена административна услуга, то гражданите не могат да подадат сигнал до Инспектората, който да извърши проверка и да им съдейства с инструментите на административния контрол по ЗА. Жалбоподателят излага, че съдебният състав е тълкувал изключително ограничително и неправилно правомощията на главния инспекторат да установява нарушения по чл.302 и да съставя актове за установяване на административни нарушения на лицата по чл.307, ал.3 от АПК. Твърди, че несъстоятелно е твърдението в решението, че административнонаказващият орган е иззел правомощия на съда, тъй като съдът няма правомощия да установява административно нарушение и да налага наказание за извършено нарушение по АПК извън случаите на чл.306 във връзка с чл.304 от АПК. Сочи, също така, че със съдебното решение неправилно е осъден главния инспекторат да заплати сумата от 400лв., представляваща сторените от жалбоподателя разноски. Твърди, че извършеното нарушение е безспорно установено и доказано. Иска се съда да отмени атакуваното решение като неправилно и незаконосъобразно и да потвърди наказателното постановление. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

В представените писмени бележки излага сходни съображения.

Ответникът по жалбата - М. М. М. – областен управител на област С. чрез процесуалния си представител счита касационната жалба за неоснователна. Моли съда да остави в сила въззивното решение. Претендира адвокатско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура заявява становище за основателност на касационната жалба.

Административен съд София - град, X-ти касационен състав като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна и в срока по чл.211, ал.1 АПК вр. с чл. 63в от ЗАНН, поради което е допустима. Разгледана по същество, е неоснователна.

От фактическа страна Софийски районен съд е установил, че при извършена извънпланова проверка в Областна администрация - С., по повод постъпила жалба от адвокат Й. М., било установено, че на 28.11.2022 г. в Областна администрация - С. е постъпило заявление от адвокат Й. М., пълномощник на С. К. -М., за издаване на удостоверение за наличие или липса на претенции за възстановяване на собственост за поземлен имот с идентификатор: 68134.1605.2492 с площ от 1489 кв. м. по скица, находящ се в [населено място], р-н Студентски, ул. „8-ми декември“, кв. 102. Подаденото заявление било по образец за услуга № 1979.

При извършената проверка на място на образуваната преписка на хартиен носител било установено, че върху подаденото заявление с № ОА23- 18565 от 28.11.2022 г. още на следващия ден (29.11.2022 г.) г-жа Д. Б., старши експерт в отдел „АУАРДС“, дирекция „АКРРДС“, е отбелязала „В електронния регистър по ЗОСОИ няма данни за реституция за гореописания имот“. Изготвеният проект на удостоверение на хартиен носител бил подписан: за изготвил на 29.11.2022 г. от г-жа Т.-Ц., главен експерт в отдел „АУАРДС“; за проверил регистър ЗОСОИ на 29.11.2022 г. от г-жа Д. Б. (без да е посочена длъжността ѝ); за съгласувал на 30.11.2022 г. от г-жа Ч., и.д. началник на отдел „АУАРДС“.

На 08.12.2022 г. адвокат М. подала в областната администрация придружително

писмо, регистрирано с вх. № ОА23-19269, с което към образуваната вече преписка били приложени копия на документи, представени по устно указание на служител от деловодството на администрацията. Според наказващия орган последното действие показвало, че допълнително представените на 08.12.2022 г. от заявителката документи не били необходими за издаване на исканото удостоверение за услуга № 1979 по заявлението с вх. № ОА23-18565, подадено на 28.11.2022 г. в Областна администрация - С.. Освен това, в преписката нямало приложени писмени доказателства (писма/становища) заявителката да е била уведомена за наличие на недостатъци по искането (липса на изискуеми документи), които да отстрани, въз основа на които срокът за произнасяне по заявлението започвал да тече от датата на отстраняване на нередовностите.

Проверяващите приели, че от събраните доказателства в хода на проверката било видно, че г-жа Н. Ч., изпълняваща длъжността началник на отдел „АУАРДС“ в дирекция „АКРРДС“, г-жа Д. Т.- Ц., главен експерт, и г-жа Д. Б., старши експерт, и двете в същия отдел, са изпълнили служебните си задължения в нормативно определените срокове. При извършената проверка обаче не били установени никакви доказателства изготвеният проект на удостоверение по заявление с вх. № ОА23-18565 от 28.11.2022 г. да е подписан от областния управител и той да е предоставил административната услуга. Налице било неизпълнение, което представлявало незаконосъобразно бездействие на административния орган да изпълни служебните си задължения. За издаване на удостоверението за наличие или липса на претенции за възстановяване на собствеността адвокат М. е заплатила такса в размер от 22,50 лв., която съгласно чл.2, т.2 от Тарифата съответствала за извършване на бърза услуга в срок до 3 работни дни. В тази връзка било прието, че областният управител е следвало да се произнесе по подаденото от адвокат Й. М. заявление (вх. № ОА23-18565 от 28.12.2022 г.) за издаване на удостоверението за наличие или липса на претенции за възстановяване на собствеността до три работни дни от датата на започване на производството (28.11.2022 г.), т.е. срокът за издаване на удостоверението бил изтекъл на 01.12.2022 г.

Предвид изложеното било прието, че жалбоподателят М. М., в качеството си на областен управител на Област С., не е изпълнил в срок служебните си задължения, свързани с издаването на удостоверение за наличие или липса на претенции за възстановяване на собствеността по заявление с вх. № ОА23-18565 от 28.11.2022 г., подадено от адвокат Й. М., пълномощник на С. К. - М., в резултат на което нормативноопределеният 3-дневен срок за произнасяне по направеното искане бил пропуснат, като с това свое бездействие областният управител на Област С. нарушил разпоредбата на чл.302, ал.1 във връзка с чл.57, ал.2, чл.21, ал.3 и § 8 от Преходните и заключителни разпоредби от АПК и чл.2, т.2 от Тарифата, като нарушението било извършено на 02.12.2022 г. в Областна администрация - С. и било установено на 01.02.2023 г. при извършване на извънпланова проверка в Областна администрация - С..

С оглед на установеното при проверката, срещу областния управител М. М. М. бил съставен АУАН № 1 от 07.04.2023 г., като описаното нарушение било квалифицирано по чл.302, ал.1 от АПК. Актът бил съставен в присъствието на нарушителя, който го подписал без възражения. Съставеният АУАН бил подписан от актосъставителя и двама свидетели.

Въз основа на посочения АУАН било издадено обжалваното в настоящото съдебно

производство наказателно постановление № 1 от 05.06.2023 г., с което за нарушение на чл.302, ал.1, вр. чл.57, ал.2, вр. чл.21, ал.3 и § 8 от Преходните и заключителни разпоредби от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) и чл.2, т.2 от Тарифа за таксите, които се събират по Закона за държавната собственост, на жалбоподателя е наложено административно наказание - „глоба“ в размер на 50 лева на основание чл.302, ал. 1 от АПК.

При така установената фактическа обстановка районният съд е приел, че наказващият орган е стигнал до погрешни правни изводи за осъществено от областния управител М. М. М. нарушение, доколкото съгласно разпоредбата на чл.58, ал.1 от АПК, непризнаването на административния орган в срок се смята за мълчалив отказ да се издаде актът. Съдът е счел, че единствено той има компетентността, при наличието на мълчалив отказ на областния управител, да се произнесе дали този отказ е бил законосъобразен, а органите по чл.307 от АПК нямат тези правомощия. СРС е счел, че наказващият орган си е позволил да из земе правомощията на съда и да коментира дали правилно областният управител е постановил мълчалив отказ да издаде акта.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл.219, ал.1 от АПК.

Като извърши служебно проверка на основание чл.218, ал.2 от Административно процесуалния кодекс и въз основа на фактите, установени от първоинстанционния съд, съгласно чл.220 от АПК, Административен съд София– град намира, че обжалваното решение е валидно, допустимо и постановено в съответствие с материалния закон.

Настоящият състав споделя изводите на първоинстанционният съд и преценява като неоснователни касационните доводи.

При иницирирано производство за извършване на тази административна услуга, административният орган е длъжен да се произнесе с изричен акт по отправеното до него искане. Задължението на органа се изразява в издаване на удостоверение, относно обстоятелствата за наличие или липса на претенции за възстановяване на собственост на поземлен имот, предмет на заявлението. В удостоверението той вписва обстоятелствата, които е установил при проверката и които счита за относими към собствеността на имота, в контекста на отправеното до него искане.

Административният орган не разполага с право на преценка дали да издаде или откаже издаването на удостоверението и извършването на заверката, при положение че административното производство е иницирирано от лице, с доказан правен интерес от издаване на документа. Правнозначимите факти, които административният орган следва да удостовери в производството по предоставяне на процесната административна услуга, определят и границите на проверката, която същият е длъжен да извърши, а именно дали конкретният имот има наличие или липса на претенции за възстановяване на собственост на поземлен имот.

Посоченото в НП деяние на М. М. представлява мълчал отказ за издаване на индивидуален административен акт по чл. 21, ал.3 от АПК, който подлежи на обжалване, а не е административно нарушение.

Настоящата инстанция счита, че за да се приеме, че е налице незаконосъобразно поведение следва преди това да е извършена преценка дали са налице всички предпоставки за издаване на искания индивидуален административен акт, както и че правомощията на Инспектората да извършва административен контрол не се припокриват, а се изключват от правомощията на съда да контролира

законосъобразността на индивидуалните административни актове, вкл. мълчалия отказ. Областният управител има задължение да издаде в срок от три работни дни исканото удостоверение само ако от документите, приложени към заявлението се установят всички необходими предпоставки за издаване на това удостоверение. Проверката на това обстоятелство не е в компетенциите на Инспектората по чл.46 от ЗА.

Във връзка с наведените касационни основания следва да се отбележи, че тези изводи на СРС, които се споделят и от настоящия състав, не противоречат на правото на Инспектората да налага санкции за неизпълнение на служебни задължения. Както е посочено и в решението на СРС, за да се стигне до извод за неправомерно изпълнение на задължения, следва да бъде установено по съответния законоустановен ред, че това бездействие – мълчалив отказ, е било незаконосъобразно, което обаче не се установява по делото.

По тези съображения, касационният състав намира, че по делото не се установи наличието на твърдените касационни основания. Атакуваното решение на СРС е валидно, допустимо и постановено при спазване на правилата на процесуалния закон и на материалноправните разпоредби, поради което следва да се остави в сила.

При този изход на правния спор е основателно искането на ответника по касация за разноси в размер на 400 лева, представляващи договорено и платено адвокатско възнаграждение.

Воден от горното, Административен съд София - град, X - ти касационен състав,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 4746 от 23.10.2023г. по НАХД № 8154/2023г. на Софийски районен съд, НО, 99-ти състав.

ОСЪЖДА Ръководителя на Главния инспекторат на Министерския съвет да заплати на М. М. М., ЕГН [ЕГН] – областен управител на област С. сума в размер на 400 лв. разноси.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, и на протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.